

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

2 жовтня 2025 року

Біла Церква

2025

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Комарова Н.В., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 2 жовтня 2025 р. Білоцерківський НАУ. 78 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

УДК: 619:616-001.4/-073.2

ЯРЕМЧУК А.В., канд. вет. наук, **ЧЕМЕРОВСЬКИЙ В.О.**, д-р філософії, **РУБЛЕНКО М.В.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ ЗА ГНІЙНО-НЕКРОТИЧНИХ УРАЖЕНЬ ДІЛЯНКИ ПАЛЬЦЯ У КОРІВ

Описано клінічну характеристику випадків ортопедичної патології у корів та проведено їх клінічний аналіз ефективності їх лікування.

Ключові слова: корови, деформації ратиць, гнійні пододерматити, виразкові процеси, ламініт, лікування ортопедичної патології.

YAREMCHUK A., candidate of veterinary sciences, **CHEMEROVSKY V.**, Ph.D, **RUBLENKO M.**, doctor of veterinary sciences

Bila Tserkva national agrarian university

THE EFFECTIVENESS OF VARIOUS TREATMENT METHODS FOR PURULENT-NECROTIC LESIONS OF THE TOE AREA IN COWS

The clinical characteristics of cases of orthopedic pathology in cows are described and their clinical analysis of the effectiveness of their treatment is carried out.

Keywords: cows, hoof deformities, purulent pododermatitis, ulcerative processes, laminitis, treatment of orthopedic pathology.

Захворювання ділянки пальця та кульгавість, що їх супроводжує, залишаються ключовими проблемами для молочного скотарства із істотними економічними втратами. Вчасна їх профілактика, діагностика та відповідне лікування мінімізують втрати, прискорюють відновлення та зменшують страждання тварин. На здоров'я опорно-рухового апарату впливає безліч чинників. До них відносять: технології утримання тварин, гігієну, генетичну схильність до захворювань, а також годівлю. Найбільш вагомі втрати у молочному скотарстві, пов'язують із зменшенням молочної продуктивності та вибракуванням корів. Оптимізація роботи на молочних фермах щодо здоров'я ратиць і доступності сучасних діагностичних і лікувальних методик може зменшити економічні наслідки та водночас сприяє добробуту тварин. Регулярні ортопедичні обробки (обрізання ратиць, дезінфекція) можуть покращити здоров'я ратиць, але нераціональне лікування не рідко призводить до короткотривалої ремісії [1].

Утримання належного санітарного стану в приміщеннях, забезпечення чистих і сухих умов під ногами корів є ключовим фактором, що істотно зменшує кульгавість, спричинену гнійними ураженнями ділянки пальця, тіломами та пальцевим дерматитом. Правильна розчистка ратиць у корів забезпечує біомеханічну стабільність, покращує поставу і дозволяє тваринам рівномірно розподіляти навантаження на сухожилко-зв'язковий апарат. Здебільшого рекомендується принаймні двічі на рік обрізати ратиці, але оптимальна частота обрізання, визначається факторами, характерними для кожної ферми та тварини[2].

Водночас перманентне дослідження поширеності захворюваності ділянки пальців у корів у окремому стаді дозволяє оцінити не тільки їх стан, а й ефективність лікувально-профілактичних заходів і визначити ключові фактори ризиків уражень копитець.

Мета дослідження – моніторинг здоров'я ратиць молочного стада та оцінка ефективності лікувальних заходів.

В дослідження було включено стадо корів голштинської породи, вагою 450–500 кг, з високою молочною продуктивністю за останню лактацію 7600 кг. Корови утримувалися на молочно-товарній фермі Білоцерківського НАУ, реконструйованій за принципами технологій безприв'язного утримання на 140 голів корів. Щорічно в стаді восени і навесні проводили лікувально-профілактичні заходи щодо кульгавості.

Матеріали зібрані співробітниками кафедри ветеринарної хірургії та анестезіології в процесі весняної ортопедичної обробки 2025р. Тварин для огляду фіксували в

спеціалізованому станку. Протокол дослідження передбачав первинний огляд та очистку ділянки пальців з подальшим коригуванням форми та розмірів копитного рогу. У випадку виявлення гнійно-некротичних уражень ділянку обробляли антисептичними засобами та застосовували місцево лікування залежно від нозологічної форми. Трьом тваринам з гнійно-некротичними ураженнями застосовували місцево аерозоль Чемі-спрей та захисні пов'язки. У другій групі застосовували мазь «Ветмеколь» та захисну пов'язку. Дані щодо результатів спостереження фіксувалися та оброблялися статистично.

Результати диспансеризації показали ефективність комплексу заходів, попередньо запроваджених на фермі. Зокрема, порівняно з попередніми спостереженнями суттєво зменшилась поширеність випадків деформацій до (21,7%). Істотно зменшилась і кількість випадків пододерматитів (5%) та виразкових процесів (7%). Отримані результати підтверджують, що обґрунтована програма догляду за копитами, своєчасна обрізка, включаючи профілактичні заходи, має вирішальне значення у зменшенні захворюваності ратиць і дозволяє істотно зменшити відсоток вибракування тварин через ортопедичну патологію.

Постійне перебування тазових кінцівок в агресивному середовищі та хронічне подразнення шкіри міжпальцевої щілини супроводжується появою тілом та гнійних пододерматитів у 7% та 6,1 % тварин відповідно. Водночас на тазових кінцівках локалізовано і переважну більшість виразкових процесів шкіри м'якуша та міжпальцевої щілини – 8 випадків. Асептичні пододерматити також здебільшого виявляли на тазових кінцівках, які мали тенденцію до переходу в гнійні процеси – 4 клінічні випадки.

Запропонована методика лікування з використанням місцевої мазі «Ветмеколь» дозволила істотно скоротити тривалість лікування до $11,2 \pm 0,4$ доби. Це відбувалося за рахунок швидкого очищення та скорочення стадії грануляції до $3,8 \pm 0,3$ доби та, як наслідок, створення оптимальних умов для епітелізації. Застосування антисептичного спрею дало також позитивний лікувальний ефект, однак тривалість лікування при цьому склала в середньому 13,3 доби.

Отже, проведене обстеження поголів'я та наступний аналіз виявив суттєве зменшення кількості випадків деформацій до (21,7%) та пододерматитів (5%) і виразкових процесів (7%). Запропоновані схеми лікування мають позитивний клінічний ефект. Застосування мазі «Ветмеколь» є більш ефективним та дозволяє достовірно на 2,1 доби скоротити тривалість лікування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Application of the machine vision technology and infrared thermography to the detection of hoof diseases in dairy cows: A review / P. Kriz Horcickova et al. Applied Sciences-Basel. 2021. 11 (22). article number 11045. DOI: 10.3390/app112211045.
2. Claw health and prevalence of lameness in cows from compost bedded and cubicle freestall dairy barns in Austria / J. Burgstaller et al. Vet J. 2016. 216. P. 81–86. DOI:10.1016/j.tvjl.2016.07.006.
3. Яремчук А.В. Чемеровський В.О. Рубленко М.В. Моніторинг нозологічних форм хвороб копит у корів в умовах університетської молочнотоварної ферми. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2025. № 1. С. 172–180

УДК: 636.92.09:611.018.4:616-071

ШЕВЧЕНКО С.М., д-р філософії, **БЕВЗ О.С.**, канд. вет. наук, **РУБЛЕНКО М.В.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

УЛЬЯНЧИЧ Н.В., канд. техн. наук, старший наук. співробітник

Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича, м. Київ

ГІСТОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГЕНЕРАТУ ПІСЛЯ ЗАМІЩЕННЯ КІСТКОВИХ ДЕФЕКТІВ У КРОЛІВ ГРАНУЛАМИ КАЛЬЦІЙ-ФОСФАТНОЇ КЕРАМІКИ З ПОКРИТТЯМ КОЛАГЕНОВОЮ ТА ПОЛІТЕТРАФТОРЕТИЛЕНОВОЮ МЕМБРАНАМИ

Лікування кісткових дефектів критичного розміру потребує комплексного забезпечення умов репаративного остеогенезу. Використання кальцій-фосфатної кераміки у поєднанні з покриттям мембранами дозволяє оптимізувати процеси загоєння.

Ключові слова: кролі, кальцій-фосфатна кераміка, остеозаміщення, мембрани, гістологічне дослідження.